

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZEPIRODALMI, TÁRADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELNIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Szerkesztőség: Apaffy-uteza 16. szm.	Felelős szerkesztő: Dr. ROSKA MIKLÓS. Kiadó: PAPP GYÖRGY.	Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézete hová a hirdetési díjak küldendők. Hirdetések dijszabási árban számíttatnak. — Nyílttér sora 50 fillér.
Előfizetési ára Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill		

Magyar élıhetetlenség.

Ha a külföldi nagy államok gazdasági életét szemügyre vesszük, őszinte irigységgel láthatjuk, azok hihetetlen magas fokon álló gazdasági kulturáját, óriási vagyonát, virágzó iparát és kereskedelmét. Őszinte irigységet mondtunk, mert csakugyan nem érezhetjük egykedvűen azok rohamos, sőt szédítő előrehaladását s ami lassu czamogásunkat, mely a gazdasági élet minden terén jellemez bennünket.

Sokan keresték az okokat, melyek e hátramaradottságunkat előidézték s nem szűntek meg eléggé hangoztatni épen azokat, melyek legkevésbé működtek közre ezen káros állapotok létrehozásán. Említik a történeti tényeket, hogy a mi országunk volt mindenkor a kereszténység és kultura védőbástyája a kelet felől jövő veszedelmek ellen. Török, tatár invázióknak mi voltunk mindenkor ütköző pontja, szinte jégtörő sziklája, melyen azután egész Európa többi országai bátran pihentethették le fejüket, semmi veszély őket nem érte, az aczélos magyar kar felfogta és elhárította tőlük a vészes csapásokat.

S van valamelyes igazsága azoknak, kik e tényekben találják ugy kulturális, mint gazdasági visszamaradottságunk egyik sarkalatos tényezőjét. Ám ez azonban csupán a multa vonatkozhatott. A háborus idők, midőn a magyarnak egyik kezében mindig a kard villogott s csak a másik-

kal munkálkodhatott előrehaladásán, mindenestre megakadályozták abban, hogy teljes erejét vihesse a békés előrehaladás küzdelmeibe, de ezek már régen a mult emlékei. Azóta már módjában lett volna a magyarnak sokkalta több eredményt felmutathatni, mint a minőt napjainkban láthatunk.

Másutt kell keresnünk a hibát. Nem a multban, hanem a jelenben. Nemzetünk természete az, mely eleve kizárja a gyors fejlődést, a kulturális előrehaladás meggyorsítását. A mi nemzetünkben hiányzik a vállalkozási szellem, nem ismeri a nagy kaliberű dolgokban rejlő hatalmas teremtő erőt, nem mer semmi vállalkozásba fogni, mert erejét kicsinynek hiszi, fél minden kockázattól, s többre becsüli a kicsiny, de biztos jövedelmet, az aránytalanul nagy, de valamelyes kockázattal járó nyereségnél. Annyira beleélte magát ma már nemzetünk az ő kicsinyes viszonyaiba, hogy szinte kételkedik annak lehetőségében, hogy töle nagyszabásu valamit is kérhetnének. Eklatáns példa erre, egy szegedi tarhonya kereskedő esete. Egy londoni kiviteli czég kérdést intézett egyik szegedi tarhonya kereskedőhöz, hogy mennyiért volna hajlandó neki, kiviteli czélokra, évenként 50.000 métermázsa tarhonyát szállítani. A mi jó szegedi kereskedőnk annyira lehetetlennek találta a kérdést, hogy még csak válaszra sem érdemesítette a londoni világczég kérdezősködő levelét. Mintán azonban a

londoni kereskedő még egy párszor megismételte kérését, végre a mi szegedi kereskedőnk is megemberelte magát s válaszolt. Válaszolt pedig olyképen, hogy elsősorban a londoni kereskedőt jól összeszidta, hogy tartson mást bolondnak s nem őt, mert annyi tarhonyája talán még az Uristennek sincsen, nem hogy öneki.

A londoni kereskedő ekkor egy szerb czéghez fordult s azóta a tarhonyát Belgrádból szállítják Angliának, a mi kereskedőnk élıhetetlensége következtében.

Még nagyon sok hasonló példát hozhatnánk fel mai czikkünk magyarázata képen, de ezek valamennyije annyira közismert, hogy szinte felesleges munkát végeznénk annak újbóli feltálalásával. Mindenki tudja ezt és senkinek sem jut eszébe ezen lehetetlen és káros viszonyokon segíteni, azokat orvosolni.

Pedig már Stuárt Mill a neves közgazdász is megmondotta, hogy a mely országnak ninesen kivitele, tehát a melyik nemzet abból él, amit saját maga otthon produkál s amely a bevitelét nem tudja kivitelével arányba hozni, az előbb-utóbb elszegényedik, tőkéje mindig csak kívándorolván, s a pusztító tönköt el nem kerülheti.

A mi gazdasági mérlegünk pedig már évtizedek óta passzív, vagyis a bevitel jóval felülmulja a kivitelt. S így nem csodálhatjuk, ha a régi „Europa éléskamarája“ hová tovább kiürül s

T Á R C Z A.

Neje sirja mellett . . .

Neje sirja mellett némán sir a férfi.
Mint amikor mélyen a tengerszin alatt
Nyílt vulkán mélye önt izzótűz folyamatot:
Kebelében annak háborgását érzi
S nem bir könnyet ejtni.

Mikor egész tenger árja van fölötte,
Miért egeti tűz az óceán mélyét?
S mért érzi a lélek örök szenvedését,
Ha a szívet már a fájdalom megölte
S végkép' összetörte.

Vagy a halál után van talán még élet,
S az erős akarat talán reá talál?
Tán a sirnak mélyén sincs még örök halál,
Temetőben sem ér a fájdalom véget
S ott is tovább élhet?

Hiszen im az ember, ha el is temette,
Akit szíve szeret, mégis felkeresi,
A sirban is látja és beszélhet neki
S jól esik, ha tudja, hogy ott van mellette,
Éppen mint régente.

Bizony nagy vagy halál, méltán felünk téged;
Legyőzhetlen erőd, végtelen hatalmad . . .

De vagy-e oly erős, hogy még diadalmat
Ne vehessen rajtad a szerető élet,
Az élő szeretet?!

Ferenczi István.

Az Ember.

I.

Elsárgult papírlap került kezembe. Valami naplótöredék. Elmosódott írását alig tudtam kibetűzni s lehet, hogy e lassu munka, a szavak értelmének, a mondatok összefüggésének gondos keresése okozta, hogy lelkembe vésődött tartalma, minden sora.

Ime:

II.

Szeretem a tavaszt . . .

A csirázdo élet gyöngö zöldjében mintha jövőm homályos sejtelmei, reményei élednének, az üde fuvalatban ifjuságotat érzem ujjulni, a pacsirta dalában, a kéklő ég mélyében, a virágok kábitó illatában: lelkem ujjong, érzéseim tágulnak s ifju, bolondos szívem szerelme illatoz . . . Egy sóhaj csupán s megszabadulok a tél, a halál nyomasztó érzésétől. Ujjongva köszöntöm a feltámadást, a lüktető meleg éltet: Téged örökifju Tavasz!

60-szor ujjongtam már így s ma, mikor ezüstös fűrtökkel fejemen reszkető ajkam megint üdvöt kiállt feléd szép istennő, a két emberöltő szenvedése, bánata,

öröme összezsugorodik egy muló pillanat édes-keserű emlékévé . . .

Az örök élet van előttem! s mögöttem . . .? Elmult, a mi volt; derüs égről ki nézne le sötét örvénybe? S mégis.

Soha se vagy boldog te Ember! Csak lelked isteni szikra s ez nem a tied; elhagyja porhüvelyét, ha szólítja az Ur. Tested, gyarló tested megszenvedett . . .

Szemeim elé ködképek ülnek. Boruvá válik derűm. Onnan a mélyből, az élet örvényéből árnyak törnek elő. Elémbe szállanak multam emlékei . . . És kevesednek reményeim, mulandónak látom szerelmem, ifjuságom . . . Szememet, mely imént még ragyogott a jövőbe vetett bizalomtól, befutja a köny s e csillogó fátylor keresztül csak sűrű köd marad a körülövedző élet . . .

Igy állunk mi a végtelenségben; két köd között lebegő porszem vagyunk csupán. A multból száműzöttek, mert elhagytuk, a jövőben hontalanok, mert ismeretlen nekünk.

Ujkori Mathusalemek.

Százéves emberek és abnormális életkoru Mathusalemek élnek különösen nagy számmal Oroszországban és a keleti államokban. Az orosz Krasnojarskban meghalt kevés idővel ezelőtt egy Steffimow nevű aggastyán 155 éves korában, amit az egyházi annalesek a maga nemében unikumnak említettek. Ujabban egy másik 137 éves orosz szülőfalujából, Ujomból gyalog ment Moskwa-ba, mi ebben a korban szinte hihetetlen képesség.

Sirolin

emeli az érvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, szanárkőhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mintbogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Cie. Basel (Svájc.)

„Roche“

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárakban. Ára üvegenként 4.— korona.

az üres tarisznyánál nem marad egyebe a magyarnak.

Mindezt pedig nem azért mondtuk el, mintha örömről tellenék abban, hogy milyen élehetetlenek vagyunk, miképen nem tudunk együtt haladni a korral s minő bottülűek vagyunk a kor intelmei iránt, hanem azért, hogy megszívlelve ezen tanításainkat, ha még lehetséges jó utra térítsük a mi szeretett véreinket. Hiszen már cikkünk elején megmondtuk, hogy őszinte irigységgel tekintünk a gazdag külföldi államok háztartására s csak azt szeretnők, ha ez az irigységünk a jövőnk alakulata után jogosan s mindnyájunk előnyére megszűnhetne.

A szultán.

A legmulatságosabb operetteink egyikének a czime ez. A szultán fene sok bohóságáról szólnak benne a nóták, meg a bűbájós Roxelánról, akinek oldala mellett a padisah elfelejti birodalmának minden baját és csak szerelmének, boldogságának él. Ami móka azonban ebben a darabban van, az mind egy mesebeli szultán körül történik meg, aki valójában sohasem létezett, sohasem élt, csak a költő fantáziájának szülötte.

Most azonban egy egészen más operette játszódik le a politika színpadán. Az igazi, hamisítatlan szultán, minden híthű muzulmán ura csapott fel komédiának és hónapok óta játszik színházasdit. Eddig nagy sikerrel járt fellépte, most azonban csunya fordulat következett be. A vigjátéknak készült szindarab hirtelen fordulattal szomorúsággá válik és még szerencse, ha tragédia nem lesz belőle.

Főlöszlegesen elsorolnunk a dolog historikumát. A szultán, engedve az új törökök erőszakos fellépésének, alkotmányt adott nemzetének. Erre kényszerítette őt különösen a katonaság bátor és öntudatos fellépése. Mint az uralkodók java része, a szultán is kedvetlenül látta az alkotmányos mozgalom terjedését és azon volt, hogy mennél hamarabb megunassa népével az új rendet. Törökvése azonban hasztalan volt. Sem ez nem sikerült, sem az, hogy mindenféle akadály előgördítésével pocskékká tegye az alkotmányosságot.

Mivel azonban nem csak az uralkodó, de a pap is megérezte a fordulatot, amennyiben a bilincseit

Ismét egy más orosz, a most 136 éves veterán katona, Schmidt, mult év szeptemberében Tiflisből Varsóba utazott egykori dragónys regimentjének jubileumára. Ez a derék hős egykor még Suwarow marsall vezérlete alatt vonult 1798-ban az Alpokon át, harezolt 1812-ben Smolensknél, végig küzdötte 1827/29-ben Eriwan ostromát Perzsiában egészen Sebastopol vívásáig és mindenütt kitüntette vitézségét. 1857-ben élte alkonyán 1200 rubellel nyugdíjba lépett ez a hírneves őrmester. — Különben a bibliai példákön kívül akadtak e nemben még más ritka példányok is. Meghalt Párisban 1837-ben egy szegényházi nő, hivatalosan igazolt 200 éves korban, s egész a végsőig egyedül sétált és szemüveg nélkül olvasott. Ez az eset akkoriban igen nagy feltűnést keltett az orvosi és tudományos körökben. De még ezt is felülmulat egy angol, Mr. Karn, ki a londoni Leonhardtemplomban olvasható sírfelirata szerint 1588-ban 207 éves korában hagyta el ez árnyékvilágot. Noël János, francia színész még 100 éves korában nyilvánosan játszott a színpadon és 118 éves korában halt meg ez a páratlan művész 1829-ben Párisban. A jelenlegi nemzedékből él egy 110 éves földmivelő napszámos, Reinbote a Köthen melletti Geuzban (Anhalt), aki talán a legidősebb munkás. Néhány hónappal ezelőtt pedig Wienben meg nem engedett koldulásért elfogták a 108 éves Singerné asszonyt, aki Komáromból való. De talán mégis a legszokatlanabbul fog hangzani az a hír, amely Wolinski urról szól, aki orosz-lengyel rabbi Brownsvilében, s a mult augusztus hóban 106 éves korában mint vőlegény lépett föl, ami bizony ebben a korban mégis csak rendkívüli életkedvre vall.

(U.)

lerázott nép már egyáltalán nem hajlott meg az ulémák tekintélye előtt, a mozgalom reakciója csakhamar bekövetkezett.

A régi rend hivei, ilyenek pedig bőven voltak, ellenforradalmat szerveztek. És a szultán, aki esküvel peséltelte meg azt az ígéretet, hogy az alkotmány ellen véteni nem fog, örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy a reakényszerített terhet valahogyan lerázza magáról.

Az ifjú török mozgalom vezéreit környezetéből el távolította, olyan proklamációkat tett közzé, melyeknek minden soruk nyílt lázadásra hívta fel a népet az alkotmányt teremtő párt ellen, szóval töle telhetőleg azon volt, hogy a régi helyzetet újra visszavarázsolja.

A derék és nemes fejedelem azonban nem számított azzal, hogy ma már Törökország sem él a középkorban, hogy a haladás eszméi már ott elterjedtek és hogy már ott sem lehet a fanatizmus, a maradiság fegyvereivel győzni le a haladás szellemét.

A terv nem vált be, ellenkezőleg a forradalomhoz hasonló mozgalom keletkezett, melynek eredménye az volt, hogy a zsarnokságot, a fejedelmi önkényt minden eddigénél nagyobb vereség érte. A szultán ravasz cselehiába való volt, csufos kudarczal kellett neki és hiveinek is visszavonulnia.

És ha mindezen egy kissé elgondolkozunk, lehetetlen, hogy a magunk viszonyaira ne kelljen gondolnunk.

Ami alkotmányunk régibb, mint a török, de azért csak olyan gyöngye, akár az. Az uralkodó vetőjén hajótörést szenved a nemzet akarata és egyetlen fejedelmi szó semmivé teheti a nemzet millióinak tervét, óhajtatását. A párhuzamot tovább nem vonjuk, noha 48 még nem volt olyan messze, hogy a török szabadságmozgalommal párhuzamba ne állíthatnók. Mi azonban ezt még sem tesszük, csak hallgatunk és magunkban elgondoljuk, micsoda operett is az az ugynevezett alkotmány, akár Törökországban, akár nálunk, ha a nemzet nem tud az abban biztosított jogainak érvényt szerezni.

Tudósok látogatása.

Mindnyájunknak friss emlékezetében él még az a nagyszabású beszéd, melyel W l a s s i t s Gyula dr. a múzeumok és könyvtárak országos szövetségének Szombathelyt tartott múlt évi közgyűlését megnyitotta. A nyilvános könyvtáraknak és a múzeumoknak hazánk és a magyar nemzet műveltségét előmozdító általános hatását szemléltették az elnöknek közművelődésünk testében és szellemében mélyen szántó szavai.

A tudósok látogatása valóban főlemelő ünnepe volt a nemzeti kulturának, előhívta az egész ország érdeklődését, tevékenységök híre pedig magas hullámokat vert föl a hazai aktualitások mindig zajgó tengerében.

Nálunk is most, Alsó-Fehérvármegyében, melynek multunk dícsőségéből olyan sok szép mozzanatot adott a sors, — hasonló ünnepre kezdődtek meg a készülődések. Igaz, hogy a szombathelyi látogatásnak eltörülhetetlen nyoma fog maradni a magyar muzeológia történetében, mert egy mindenesetre elsőrangú eseménnyel, a fényes szombathelyi új múzeum felavatásával volt kapcsolatos. Nálunk is még így lehet, — ha nem most, majd a közel jövőben. Mert hisszük, hogy nagyobb lépéseknek előmozdítója lesz ez a látogatás. Különösen azért, hogy a vezető egyéniségek, akiknek kezében van a helyi múzeum támogatásának minden lehetősége, közvetlen szemléletből győződhetnek meg nemcsak eddigi sikeres munkálkodásunkról, hanem egyuttal égető szükségleteinkről is, melyek nélkül továbbra alig lehet e téren egészséges fejlődésünk.

Méltán sajnáljuk, hogy ez a látogatás nem szól elsősorban Gyulafehérvár városának, hanem csak másodrendben. De nemcsak a megyében, hanem talán országszerte is kell, hogy általános legyen annak a belátása, hogy a múzeumok országos szövetségének teljes figyelmét méltán lekötheti Gyulafehérvár történelmi nevezetességeiben annyira gazdag városa, amely a maga egészében úgyszólván egy múzeum. A tényeknek érdeke tehát ugyan a gyulafehérváriak részén van, de a vendégszeretethez kezdő tanujelét a nagyenyediek voltak szerencsések nyújtani, midőn a szombathelyi gyűlé-

sen a szövetséget magukhoz meghívták. Megmarad tehát részünkre a vendégszeretet utolsó tanujele, de ezt aztán annál tartalmasabban, annál fényesebben is fogjuk érvényesíteni.

Mert a látogatásnak valóban méltó tartalmat ad az a sok dícső emlék, mely városunkhoz fűződik, az a becses könyvtári és régészeti anyag, melyet a Battyaneum és a régészeti múzeum gyűjteményei magukba ölelnek, az ősi székesegyház és a vár, sőt maga a város egész környékével, mint az emberi kulturának egyik igen régi góczpontja.

Az országos szövetség nyomban a nagyenyediek meghívásával kapcsolatban kifejezte azt a kedves óhajtatását, hogy a Nagyenyeden tartandó közgyűléssel kapcsolatban Gyulafehérvárt is meg fogja látogatni. Ezért hívta meg K e m é n y Árpád báró főispán a márczius hó 17-én a vármegyeház kistermében megtartott előleges értekezletre a gyulafehérváriakat is. Összesen 21-en jelentek meg a meghívottak közül, városunkból: N o v á k Ferencz kir. tanácsos, polgármester, R o s k a József rendőrkapitány, R o s k a Miklós dr. első tanácsos, továbbá C s e r n i Béla dr. múzeum- és könyvtárőr meg K á r p i s s János régészeti egyleti titkár.

Az elnök főispán mint az előkészítő bizottság elnöke jelentést tett a nagyenyediek eddigi megállapodásairól. A vendégeket egy közös küldöttség fogja fogadni a vármegye határán Székelykocsárdon, hol I n c z é d i Joksmann Ödön mondja az üdvözlő beszédet. A látogatás ideje még nincs ugyan pontosan megállapítva, de szeptember 1.—15.-el határozható. Még pedig vasárnap délelőtt Nagyenyeden megtartott közgyűlés után a vendégek esetleg kirándulást tesznek, majd Gyulafehérvárra jönnek.

A főispán ismételt hangsúlyozta, hogy az országos szövetség vezetői szombathelyi kijelentésök szerint figyelmüket a Nagyenyeden megtartott közgyűlés után főképp Gyulafehérvárnak óhajlják szentelni; amire N o v á k Ferencz polgármester a város nevében kinyilvánította, hogy Gyulafehérvár városa az illusztris és tudós vendégeket hagyományos magyar vendégszeretettel és szívesseggel fogja látni, a fogadás részleteit majd egy külön egybehívandó bizottság állapítja meg.

Ennyi az eddigi megállapodás. Mi örömmel közöljük a hírt, hogy nagy ünnepre készül a város. Sőt azon fényes vendéglátás után, amellyel buzgó polgármesterünk vezetése mellett az erdélyi kulturegyesületet fogadtuk, méltán remélhetjük és meg vagyunk róla győződve, hogy a múzeumok és könyvtárak országos szövetsége tagjainak körünkben illő megbecsülésben és méltatásban lesz kedves részök. Egyben nagy várakozással leszünk ezen szövetség országra szóló működésének a mi közgyűjteményeinkre való még hathatósabb befolyása iránt. Mert lehet, hogy a még szélesebb körökre kiterjedő érdeklődés el nem muló nyomokat fog hagyni múzeumunk és könyvtárunk tovább fejlesztésében. Forrón óhajtuk, vajha ez így teljesebben!

(kj.)

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1909. április 25.

— **Idegenek figyelmébe** ajánljuk a városunkat jelenében és multjában hő részletességgel ismertető Gyulafehérvári K a l a u z című füzetet. E mű vezetése mellett nemcsak könnyen megtalálhatják az idegenek Gyulafehérvár dícső multjából fennmaradt sok szép emléket, de kedves emlékeztetőt képez maga a füzet is. Kapható Papp György főtéri üzletében. Ára 50 fillér.

— **Áthelyezés és kinevezés.** Ő felsége S c h e u c h e n s t u l Viktor tábornok, dandárparancsnokot áthelyezte Boszniába a 8-ik hegyi dandár parancsnokává. A tábornok úrnak elhelyezését az egész város sajnálatl vette tudomásul, mert a tábornok úr itt tartózkodási ideje alatt mindenkori a legjobb összhang és egyetértés uralkodott a katonaság és polgárság között. Kevés tábornok volt még e városban, ki olyan nagy szimpátiának örvendett volna, mint épen a távozó tábornok

„BITUMINA“

„BITUMINÁVAL“ fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen.

„BITUMINA“ RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVÁLÓAN ALKALMAS.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Gyulafehérvár és vidéke részére: KOHN ADOLF fakereskedésében Gyulafehérvár.

úr! Reméljük, hogy Scheuchenstuel úr is szívesen fog visszaemlékezni a Gyulafehérvárt eltöltött napokra. — Helyébe Ő felsége M a m s b u r t F r i g y e s 51-ik gyalogezredbeli ezredest Bécsből nevezte ki dandárparancsnokká.

— **Istenisztelet.** A Kath. Legényegyesület máj. 2-án vasárnap ünnepli védőszentjének szt. Józsefnek napját. Ez alkalommal a b a r á t o k t e m p l o m á b a n d. e. 10 órakor ünnepélyes zenémise lesz szőlőkkel és férfi-negyessel. Az ünnepi beszédet Rass Károly tartja.

— **Házasság.** Heves Béla, a szatmári színház igazgatója, e hó 22-én tartotta esküvőjét Balla Mariskával Szatmáron.

Grund János e hó 25-én d. e. 10 órakor tartja esküvőjét Deutsch Katiczával az állami anyakönyvi hivatalban.

— **Eljegyzés.** Bárdos József czim- és arcképfestő Mezőtúrról, f. hó 12-én eljegyezte Teslá Gizzellát Gyulafehérvárt.

Dr. Heilper Lajos ügyvéd, a megyesi általános takarékpénztár ügyésze, eljegyezte Fingerhut Rózsikát.

— **Szinielőadás a főgimnáziumban.** A miként azt már mult lapunkban is jeleztük, a gimnázium ifjúsága e hó 25-én az ifjúság Segítő-egyesülete javára szinielőadást tart. A sikeresnek ígérkező szinielőadásra felhívjuk a közönség figyelmét. Jegyeket az előadásra Papp György főtéri üzletében lehet előre váltani.

— **Önkéntes tűzoltó egyleti közgyűlés.** A gyulafehérvári önkéntes tűzoltó egylet folyó 1909. év május hava 2-án d. e. 10 órakor a tűzoltó laktanya helyiségében rendes közgyűlést tart. Tárgyai: 1. Közgyűlés megnyitása és a mult évről jelentés megtétele. 2. Az 1908. évi pénztári számadások felülvizsgálata. 3. Költségvetés előterjesztése. 4. Netáni indítványok, melyek a közgyűlést megelőzőleg 48 órával előbb a parancsnoksághoz beadatnak. 5. Parancsnoksági tagok választása. Gyulafehérvár, 1909. év április hó 20-án. Roska József, főparancsnok.

— **Elmaradt bokrétaünnepély.** Házépítések alkalmával régi kedves szokás, hogy zöld ágakból kötött hatalmas bokrétát tűznek az elkészült építményre. Ezzel azt jelzik, hogy ime, Isten segítségével szerencsés befejezést nyert a munka, mely akár mindennapi szűkségből, akár az építető aldozatkészségéből, akár pedig a korviszonyok kényszerítő hatása alatt jött létre. Ilyenkor a bokrétát feltűző építőmester áldomást mond a nagylelkű építetőre, utána rendesen megvendégelés következik, néhol még tánczra is kerekednek az építésben részt vett munkások. A városunk főterén a napokban eszközölt nagyszerű fedelezési mű befejezésével ez a szép szokás elmaradt. Pedig kár, — megérdemelte volna az ünnepélyes befejezést úgy az alkotmány nagyszerűsége, mint az a nemes aldozatkészség, mely száz évvel vitte városunk főterét — visszafelé. (Beküldetett.)

— **Alsófehérmegyei róm. kath. tanítóegyesület** 1909. április hó 27-én Gyulafehérvárt, a róm. kath. elemi iskolában közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. 8 órakor istenisztelet az irgalmasnővérek templomában 2. 9 órakor gyakorlati tanítás óra-rend szerint mind a négy osztályban. Tartják az illető tanítók. 3. Elnöki megnyitó és hivatalos iratok előterjesztése. 4. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 5. Jelentés a kitűzött pályamunkákról. 6. Felolvasások: tartják Szász Károly és Veress Dónát tanítók. 7. A gyakorlati tanítások megbirálása. 8. Pénztári jelentés. 9. Tisztujtás. 10. A jövő közgyűlés helyének megállapítása. Indítványok. Gyulafehérvárt, 1909. április hó 15-én. Dr. Kóródy Péter, elnök. Matskássy József, jegyző.

— **A hadsereg katonai nevelő és képző intézeteiben** magyar honos ifjak részére fenntartott, valamint a katonatiszti árva fiúk és a katonatiszti leányok nevelő intézeteiben betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetménye a városi tanács kiadóhivatalában közszemlére kitétetett.

— **A hazai iparnak** igaz dicsőségére válik az „Andrényi Sec“, melyet már messze az ország határain túl is ismernek. Kitűnő hírnevére, nagy népszerűségére rá is szolgált e pezsgő, mert zamata, illata páratlan.

S hogy mennyire tiszta és finom, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy az orvosok lábadozó betegeknek „Andrényi-Sec“-et rendelnek, hogy erősbödjének. Jeles minőségét e pezsgő elsősorban annak köszönheti, hogy a legnemesebb szőlőfajok válogatott boraiból készül, másodsorban, hogy legjobbnak bizonyult francia módszer szerint állítják elő.

— **A „Nyugat“** 8 ik száma. Irodalmi folyóirataink e legjelentékenyebbjeinek, az Ignotus, Fenyő Miksa és Osváth Ernő szerkesztésében megjelenő Nyugat-nak most érkezett 8 ik számában a következő nagybecsű szépirodalmi és kritikai közleményeket találjuk: Peterdi István, Juhász Gyula, Füst Milán, Ady Endre, Reichard Piroksa és Ignotus: Versek; Lengyel Géza: Sarosék (Novella). Ignotus: Uj művészet. Szilasi Vilmos: Péterffy Jenőről II. Karinthy Frigyes: Génusz (Novella). Laczkó Géza: A collegium Don Quijotéja. A „Figyelő“ kritikai rovatartalma: Levél a Nyugat szerkesztőségéhez (Karinythy Frigyes); Én is Shaw Caesarjáról (Babits Mihály); Pierre Loti: Pnillae halála (Nagy Zoltán); Hock János az Urániában (Laczkó Géza); Kun János: Kék hegyek (Babits Mihály): Az „ideal“ (Karinythy Frigyes). — A Nyugat előfizetési ára egy évre 20 korona, egy szám ára egy korona. A kiadóhivatal czime VII. Akácfa-utca 5. Május 1-től V. Dorottya-utca 14.

— **„Erdély“ honismertető folyóirat.** Az Erdélyi Kárpát-Egyesület kiadásában Kolozsvárt most jelent meg a XVIII. évfolyamba lépő „Erdély“ folyóiratnak ez évi 12 száma. A szépen illusztrált füzetnek vezető cikkelye a Gaál István dr.-nak tudományos értékű, de könnyed és színes nyelvezettel megírt „A hegyek képződéséről“ értekezése, melyet 4 gyönyörű tájkép és 6 magyarázó tollrajz díszít. Erre Orosz Endre tartalmas cikkke következik a „Mezőségi tavak keletkezéséről“. Azután pedig Heffty Gyula Andor Kolozsmegye legmagasabb hegységére a Vigyázóra tett mult évi kirándulását írja meg hangulatosan és nagy turista érzékkel. Majd Tóth Sándor ír a turistaságról mint a természettudományok népszerűsítőjéről. Erre a turistákat különösen érdeklő „Uti vázlatok Hunyadmegyéből“ című cikk következik. Az apróbb, de mindvégig érdekes közlemények közül kimagaslik Versényi Györgynek a bükki E. K. E. turista vendéglőről írt gyönyörű költeménye. A folyóiratnak előfizetési ára 10 kor. Az E. K. E. rendes tagjai azt 6 kor. tagsági díj fejében tagjárandóságul díjtalanul kapják.

— **Borbánd község ügye.** Gyulafehérvár sz. kir. város tanácsa Alsófehérvármegye alispánjának bervei Jónás gyulafehérvári lakos kérelme folytán az 1909 évi január hó 20 án Borbánd községben megejtett helyszíni tárgyalás eredménye és a nagyenyedi m. kir. kulturmérnöki hivatal 358/1909. számú előterjesztése nyomán az 1885. évi XXIII. t. cz. 168. §-a alapján hozott 3194—1909. alisp. számú véghatározat a városi tanács iktató hivatalában 15 napi közszemlére kitétetett, hol azt érdeklődők megtekinthetik.

— **Szívesen hívjuk fel** olvasóink figyelmét I. Buy Gábor tokajhegyaljai szőlőbirtokos pinczegazdaságának hirdetésére, mert uttörő a maga nemében, mivel közvetlen összeköttetésbe akar lépni a fogyasztó közönséggel s nagy utánjárástól kiméli meg a rendelőt, hogy a próba posta csomagok szállítását is felvette. Így mindenki az izlésének megfelelő féleséget választhatja, mielőtt egy hordó bort rendelne. Egy ily postacsomag circa három liternyi bort tartalmaz törésmentes csomagolásban. A kisebb fogyasztó 25—35 literes hordó rendelés esetén is közvetlen juthat világhírű Tokajhegyaljának terméséhez a borok királyához.

— **Fokozott nyeresímenyesílyek.** A magy. kir. szabad. Osztálysorsjáték most kezdődő XXIV. sorsjátékának ma nyilvánosságra hozott nyeresímeny terveze 15,000 darabbal kevesebb sorsjegy mennyiséget tartalmaz, amennyiben az eddigi 125.000 helyett csak 110.000 sorsjegy kerül kibocsátás alá. Daczára a sorsjegyek ezen nagy redukálásának a sorsjegy árak változatlanul megmaradtak, sőt ugyanugy a 600.000, 400.000, 200.000, 100.000, 90.000, 80.000, 70.000, stb. koronás főnyeresímenyek is kisorsolásra kerülnek. Ez által a XXIV. sorsjáték minden résztvevője 12 1/2%-kal nagyobb esílylyel játszik ezen főnyeresímenyekre, mint a lefolyt sorsjátékban.

— **Az I. és II. oszt. ker. adó** kivetési lajstrom a városi adóhivatal helyiségében 8 napi közszemlére kitétetett.

— **A száj ápolására** minden fogorvosnak egybehangó nézete az, hogy (évi jelentése az osztrák fogorvosoknak 1896—97.) a rendes tisztítás legezelszerűben egy jó, haszonvehető fogkefében rejlik. A száznak egyszerűen vízzel vagy valami szájvízzel való kiöblintése nem elegendő a fogak tisztítására és a fogakon képződő fogkőnek lemosására, mely egyedüli oka a fogbetegségeknek. De ha kellő, legjobb, legkellemesebb és egyuttal a leghasznosabb szert, mint például a Sarg-féle Kalodont Crémet használjuk, ezáltal nemcsak a fogak épességét ápoljuk és fenntartjuk, hanem ezen crémmel a szájüreget minden fertőzéstől megóvjuk. Ennek a szernek hiányát mindenki érzi, aki azt nem használja, mert legtöbbjének beteg fogai vannak.

— **Az iparos ifjúság mulatságán felülzettek:** Izsák Mózes 3 korona, Ber Jenő, Ritter Sándor, N. N., Fischer Lipót, Dudás Lipót, Nevem a régi 1—1 koronát. Bretter és Balázs János 50—50 fillért.

— **Majdnem új** — szép 3 szoba butorom, elköltözés miatt aug. 1-ére olcsón eladom. **Erdélyi Izsó** kereskedő Gyulafehérvár.

— **Tisztelt olvasóink becses figyelmébe** ajánljuk a Budapesten VIII., Főherczeg Sándor-utca 30. szám alatt levő Magyar Otthont. Mérsékelt árban (már 3 kor.-tól feljebb) teljes ellátást, külön bejáratu, szépen butorozott szobákat lehet ott bérelni. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak, tanároknak stb. megfelelő kedvezmény. Villanyvilágítás, tükrös szekrények!

MÜSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY VÍZ

ÜDÍT - GYÓGYÍT

Orvosilag ajánlva. * Gyulafehérvári főlerakát:

IFJ. BAUMANN NANDOR CÉGNÉL.

Gyengeséget

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen le lehet győzni, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT-féle Emulsió által.

Kényes iny és gyomor

a mely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a

SCOTT-féle Emulsiót

eszményi gyógyszerként fogadja. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta nagyobb, mint a közönséges csukamájolaj.

Nyáron is legjobb eredménnyel adagolható.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 f.
Kapható minden gyógytárban.

Nyilttér.

Foulard selyem

1 kor. 15-től méterenkint bluzok és ruhákra. Bérmentve is megvámolvá házhoz szállítva. Dus mintaválaszték postafordultával.

Henneberg, selyemgyár Zürich.

Császárfürdő Budapesten.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend-tulajdona. Elsőrangú kénés hévívíz gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapmedence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használatnak az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. uszodák, hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivó- és belélegzési-kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld:

Az Igazgatóság.

Legolcsóbb butor bevásárlási forrás!

Székely és Réti butorgyára

MAROSVÁSÁRHELY, FÖTÉR 47. SZ.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, hogy butorüzletünket, mely Erdély legszebb látványosságai, egy nagyobb szabású asztalos műhellyel bővítettük ki és elváltalunk **háló, ebédlő, szalon- és uriszoba, szálloda és fürdő berendezések** készítését a legjutányosabb árak mellett. Óriási választék vas- és rézbutorokban. Szőnyeg, függöny, ág- és asztalterítőkből, **gyermekkoscsik** és gyermekszékekben. **Saját elsőrangú kárpitos műhelyünkben** elvállaljuk a legfinomabb kárpitos munkák elkészítését és különösen angolbőrmunkáinkra hívjuk fel a n. é. közönség figyelmét. **Angol bőrganitúrák 360 K.-tól kezdve.** Elvállaljuk menyasszonyi kelengyék szállítását és készséggel mutatjuk be gazdag mintagyűjteményünket. Meghívásra minden vétel kötelezettsége nélkül személyesen oda utazunk a rendelmény fölvétele végett. — Kérjük a n. é. közönség szíves támogatását és vagyunk kiváló tisztelettel **Székely és Réti,** butorgyárosok.

Eladó kerékpár.

Egy teljesen jó karban levő majdnem új Styriai szabadon futó kerékpár olcsó árban eladó. Az eladó czíme megtudható a lap kiadóhivatalában.

Nagyon czélszerű utazás alkalmával.
Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Égésügyileg megvizsgálva.

Kelt Bécsben, 1887. július 3-án.

Kalodont

nélkülözhetetlen

fogápoló szer.

Előkelő hygienikusok állítása szerint a fogak és a száj ápolásához egészségünkre nézve nélkülözhetetlen. Nevezetesen a gyomorbetegségeket lehet ezen szer használata folytán elhárítani. Ennélfogva a **Kalodont**, mint leghasznosabb szer lett elismerve, melynek antiseptikus hatása a fogak tisztítását előnyösebben eszközli, mint a mechanikai uton való tisztítás.

Sz. 2251—1909. t.lkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint t.lkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Leményi Livius nagyszebeni ügyvéd által képviselt Szelistyói Tkpénztár szövetkezet végrehajtatónak Birhea Vaszilie I. Irímie kufalvi lakos végrehajtást szenvedő elleni 1400 kor. tökéltétel és járulékal iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék, mint t.lkvi hatóság területén lévő a kufalvi 200 sz. tjkvben A + 3. rendsz. 1002. hrsz. 718□-öl szántóra 149 kor., A + 6. rdsz. 1427. hrsz. 851□-öl szántóra 41 kor., A + 7. rdsz. 1556 hrsz. 375□-öl szántóra 21 K., A + 11. rdsz. 2483. hrsz. 437□-öl szántóra 24 K., A + 13. rdsz. 2916. hrsz. 954□-öl szántóra 45 K., A + 17. rdsz. 4762. hrsz. 332□-öl kaszálóra 37 K., A + 20. rdsz. 5689 és 5690. hrsz. összesen 558□-öl szántóra 28 K., A + 21. rdsz. 5755. hrsz. 629□-öl szántóra 56 K., A + 22. rdsz. 5989. hrsz. 202□-öl szántóra 18 K., A + 23. rdsz. 6019. hrsz. 839□-öl szántóra 11 K., A + 25. rdsz. 6106. hrsz. 456□-öl szántóra 41 K., A + 30. rdsz. 7810. hrsz. 76□-öl szántóra 4 K., A + 31. rdsz. 8056. hrsz. 231□-öl szőlőre 214 K., A + 36. rdsz. 715/1. hrsz. 63□-öl szántóra 3 K., A + 37. rdsz. 4129/1. hrsz. 298□-öl szántóra 3 K., A + 38. rdsz. 6097/1. hrsz. 392□-öl szántóra 35 K., 39. rdsz. 6995/1. hrsz. 194□-öl szőlőre 56 K., és a kufalvi 1364 tjkvben A + 1 rdsz. 352 hrsz. 219□-öl területű házastelekre 800 korona, egyébként összesen 1608 korona megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan **1909. évi június hó 23-ik** napjának d. e. 9 órakor Kufalva községben a községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár kétharmadán alól eladatni nem fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 20%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Vevő a bánatpénzt a Vhu. 25. §-sa értelmében kiegészíteni köteles.

A kir. törvényszék t.lkvi hatósága.

Gyulafehérvár, 1909. évi március hó 24. napján.

Héjja Kálmán, kir. tszéki bíró.

Sz. 2311—909. kig.

Hirdetmény.

Nagyenyed város Báthori hegy (Herzsa) nevű erdejében cserkérgezésre alkalmas mintegy 47 k. hold, a felsőfügedi erdejében pedig mintegy 40 k. hold erdő fatömege **f. hó 26-án délelőtt 10 órakor** a városháza nagytermében árverésen el fog adatni.

A részletes feltételek a városi főerdész hivatalos helyiségében megtudhatók.

Városi tanács.

Nagyenyed, 1909. április 16.

Dr. Varró László,
polgármester.

SEPSI-BODOKI

„SALUS”

ÁSVÁNYVIZ.

Kitűnő, kartellen kívüli erdélyi borvíz.

Jutányosabb mint bármely más erdélyi ásványvíz.

Egy literes és fél literes palackokban.

Főraktár Gyulafehérvár és vidéke részére:

Idősb MISSELBACHER J. B. cégénél
Gyulafehérvárt.

DOBROWSZKI KÁROLY

kályhakészítő, cserépkályha raktára Gyulafehérvárt.

Raktár: Nagyszebenben Jickeli F. Károlynál. Állandó nagy raktár.

Tűzmentes, divatos stilusban készítek cserépkályhákat, szabadalmazott

Patent Fűtő Multiplíkátor gyors melegedés

a legjobb színekben, u. m. barna, zöld, elefántesont, fehér, samoa, drapp, borsószöld, almazöld, viz zöld, égbék, világosbarna, gesztenyebarna, majolika stb. Fürdőkád burkolatok, Fayenc porcellán lemezekből, porcellán takaréktűzhely fehér és kék színben. Régi kályhák javítását és átrakását elvállalom 2—3 évi jótállás mellett.

Pontos kiszolgálás, jutányos árak!

Kiváló tisztelettel

Dobrowszky Károly.

Valódi tisztán kezelt

TOKAJ-HEGYALJAI BOROKAT

: hordókban és postacsomagokban :

Hordóban literenként hordó, nélkül	Postacsomagban bérmentve csomagolással	Literes palackokban palack nélkül
Könnyebb asztali II. kor. —60	kor. 3 50	kor. —75
bor I. —70	kor. 3 80	kor. —80
Nehezebb asztali II. kor. —	kor. 4 50	kor. —
bor (ó) I. 1 20	kor. 5 —	kor. —
Szamorodni II. 1 06	kor. 4 50	kor. —
(új) I. 1 20	kor. 5 —	kor. —
Szamorodni 1 25	kor. 5 50	kor. —
(ó) 1 80	kor. 7 —	kor. —

szállít: **Iudányi Bay Gábor**

tokajhegyaljai szőlőbirtokos pinczegazdasága Sárospatak (T.-Hegyalja).

— Központi iroda és raktár: **MUNKÁCS.** —

Árjegyzék ingyen.

Egy 136 literes hordó ára 16 korona.
Egy 25—35 literes hordó ára 6 50 K.

Arjegyzék bérmentve
OLLA gummigyár,
Wien 1/120 Franz Jo-
sefs-quai 19.

Kapható az egész országban minden gyógyszerárban.

OLLA kapható minden gyógyszerárban és jobb drogeriában, tucetenként 4, 6, 8. és 10 koronáért.

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jakobi-féle Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadobozban.”

Figyelem! Csakis a „JAKOBI” jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes búvész-kártyát tartalmaz.

Magyar ásványvíz

forgalmi és kiviteli részvénytársaság

Budapest, V., Báthory-utca 5. sz.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Egy liter víz ára palackcsere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorbaj ellen 30 f.
Borszéki Főkut, az ásványvizek királya 30 „
Borszéki Kossuth, vészegénység ellen 30 „
Bodoki Matild, alkális savanyúvíz 30 „
Baross, vesebaj ellen — „

Borhegyi, hűgőhajtó — f.
Boholti, üdítő víz — „
Előpatáki, sárgaság ellen 30 „
Feisőrákosi Mária, légesőhurut ellen — „
Hargitaligeti, üdítő ital — „

Horgász, étvágygerjesztő — f.
Káson-Salutaris — „
Rápáti, égvényes ásványvíz 30 „
Székely-Selters, idült gyomorbajok ellen — „
Sztójkal, cukorbetegség ellen — „

Kérdezze meg az orvost és megtudja, hogy a

természetes ásványvíz

gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

Raktár: Gyulafehérvárt Kőbányai részvénytársaság főraktára cégénél.

Üzlet felosztás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy üzletemet
f. év aug. hóban teljesen felosztatom,
miért is az összes raktáron levő áru
minden elfogadható árban el fog adatni.

Siessen tehát mindenki e kedvező alkalmat kihasználni.

Tisztelettel **Erdélyi Izsó,**
férfi és gyermek ruha nagy áruháza **GYULAFEHÉRVÁRT,**
Hunyady-tér 9. (Zárd. szemben.)

Hölgyek

részére nélkülözhetetlen.

Legjobb szépitőszér a

FÖLDES-féle MARGIT CRÉME.

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrártást (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérre, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló tolett-czikk: Margit-hölgypor (3 színben) 120 kor., Margit-szappan 70 filler. Margit-fogpép 1 korona. Margit-arcvív 1 korona.

Kapható Gyulafehérváron: Frölich Gyula, Vlád Virgil.

Nagyenyeden: Kovács József gyógyszerárakban.

NAGYENYED= re
Alsófehér m.

Senki se mulassza el
lugasszölőkől házát,
:: kertjét díszíteni. ::

Minden még a hidegebb éghajlatok-
nak is teljesen megfelelő koránérő

csemege és lugas
szőlőoltványokkal

szolgálhatunk a legjobb csemege fajokból teljesen
kifogástalan prima minőségben Riparia alányon oltva.
50 drb. egy postacsomag.

FISCHER és Társai.
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Készletünk:

1000 drb. Fehér burgundi	700 drb. Chasselas Besson
1500 " Leányka	800 " imp. rouge
2500 " Mézes fehér	1500 " Tokaj angevine
8000 " Olasz rizling	500 " Negropont
3500 " Rulándi	500 " Ezeréves Magyarország
1000 " Muscadelle de Bordelaise	emléke
1700 " Tramin	100 " Kossuth Lajos
1000 " Veltelini	
4000 " Oporto	500 drb. Kecskecsesű fehér
3600 " Muscat Ottonel	600 " Madelaine angevine
3000 " Kövidinka	400 " Francentali
1000 " Szeremi zöld	2500 " Passatutti
3500 " Mustos fehér	700 " Musc. Ch. Set. Fiacre
1300 " Merlot	300 " Csaba gyöngye
	600 " Dr. Robert Hogg
8000 drb. Chasselas blanc	800 " Front rouge
3000 " rouge	5000 " Hamburg blanc
1000 " font. roge	1600 " Malakoff usum

Szőlőoltvány!

Régi szőlők hiányaink pótlására 2 éves gyö- kerű száza	20 K
Gyökeres fásoltvány ezre	180 K
" szépséghibával ezre	90 K
" zöldsoltvány ezre	160 K
Sima " " " "	90 K
Gyök. riparia portalis vastag ezre	32 K
" 2 éves " " "	40 K
Sima riparia portalis " " "	18 K
" " vékony ezre	8 K
Gyökeres hazai nemes vessző	30 K
Sima " " " "	10 K

40 legjobb fajban, teljes jótállással, azon
kötelezettséggel, hogyha a küldött anyag
meg nem felel, azt visszaveszem s pénzt
visszaadom. — **Árjegyzék ingyen.** Le
van benne írva a Csodaszőlő, Pozsonyi fehér,
Muscat Ottonel, Csabagyöngye. — Hegyi
borok eladása.

Borárak:

Gyöngyösi siller	HL.	32 K
Visontai	"	36 K
Gyöngyösi fehér asztali	"	34 K
" pecsénye	"	38 K
Visontai Rizling	"	44 K
" Muskotály	"	70 K
" vörös bikavér	"	70 K

Székely I. József

Gyöngyös,
UrSzentbán templom.

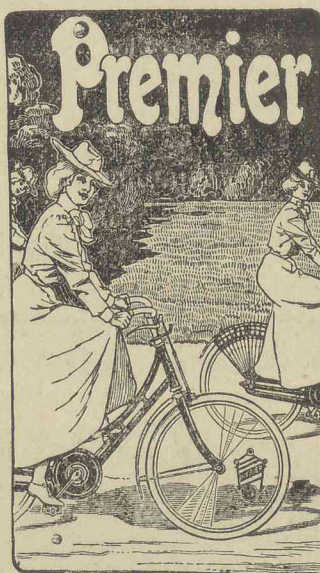
BÁMULATOS!

75.000 pár cipő! 4 pár cipő csak 8 kor.!

Több nagy gyárnak pénz zavara miatt meg-
biztatást nyertem egy nagyobb mennyiségű czi-
pők eladásával, az előállítási áron alól is. Min-
denkinek eladok 2 pár férfi és 2 pár női cipőt,
barna vagy fekete bőrből, legujabb divatu szeg-
zett talpu és betétes cipők nagyság szám sze-
rint. Mind a 4 pár csak 8 K. Elküldés utánvétellel.

R. Reiner Schuh-Export Krakau, Galizien Nr. 342.
Beeserelés megengedve vagy nem tetszés esetén a pénz
visszaadatik.

Legnépszerűbb kerékpár. — Legnépszerűbb kerékpár.

Helical- Premier

Minden egyes általunk
szállított kerékpár

elsőrendű mester-

mű, a legbiztosabb szerke-
zetű és legfinomabb kiállí-
tásban könnyű menetűek.

Egyesébe vagyunk a mi
Conventry- és Doos-
műveinkkel.

**A legnagyobb kerékpár-
gyárak a világon!**

Árjegyzék ingyen és bérmentve

Premierwerke Eger = Csehszág.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótléka

egy régióinak bizonyult háziszér, mely már sok év óta
legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvénynél,**
osznál és meghűléseknél, bedörzsölésképpen használva
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásár-
láskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el,
mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel
ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—80,
K1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárakban kap-
ható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerárak az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

CZIMBALMOK.

Hangfokozó pianó-pedálu czimbalmok
a jelenkor legtökéletesebb czimbalmái.

Leírást és árjegyzéket ingyen és
bérmentve küldenek a feltalálók és
egyedüli készítőik

KOMÁROMI M. ÉS TÁRSAI

elsőmagyarországi magy. kir.
szab. hangfokozó és pianó-
pedálu czimbalomgyár Nagy-
maros-Visegrád. Levélczim.
NAGYMAROS (Hontmegye.)

Gyárnagyobbítás folytán május 1-től Szolnokon.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland Cementet** ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CZEMENT-gyár Brassóban.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégnél.

Keil-lakk

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viaszkenőcs kemény padló számára.
Keil-féle fehér „Glasur” fénymáz 90 fill.
Keil-féle arany-fénymáz képereteknek 40 fill.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.
Keil-féle legfinomabb cipő krém 30 fill.

Mindenkor kaphatók:

J. B. MISSELBACHER SEN. CZÉGNÉL GYULAFEHÉRVÁRT.

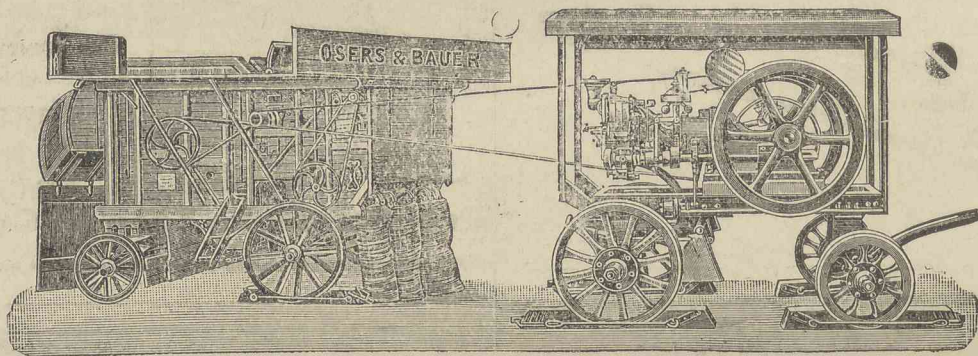
Brassó: Láng és Theil.
Medgyes: Gróf Frigyes.
N.-Szeben: Limmermann J.

Szászrégen: C. Traugott Kesch.
Szászsebes: Baumann József.
Sz.-Keresztur: Lengyel és T. utóda.

Szt.-Ágota: Gumve Testvérek.
Szerdahely: Glatz András.
Ujgyház: Buchholzer György.

OSERS és BAUER

kizárólagos motorgyár WIEN, XX. Dresdnerstrasse 81-83 a.
Magyarországi fióktelep: BUDAPEST, VI. Podmaniczki-utca 18.

Benzin-lokomobilok

Benzinmotorok, Szívógázmotorok. A jelenkor legolcsóbb üzemereje! Üzemköltség óra-lőerőnkint 2-3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek! **Elsőrendű szolid gyártmány!** Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket: Schloszer János és társai Szászvesszős 8 HP. cséplőszerelvénnyel, Papp János Iháros-Berény 8 HP. cs. sz., Nagy J. Pál Boglár 6 HP. cs. sz., Takács Imre malomtulajdonos Pásztó 75 HP. szívógáz telep, Stenger Vilmos malomtulajdonos Nagytapolovecz 50 HP. sz. t., Rosmann Samu malomtulajdonos Mócs, Kolozsmegye HP. 40. sz. t. és még számos nagy uradalomba.

Szőlő-oltvány

és vesszőből **nagy képes árjegyzékemet** ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címzett tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökeres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőkből, a **világhírű DELAVARE**-ből 1 1/2 millió készlet. Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Cím:

Szücs Sándor fia szőlőtelepe Bihardioszeg.

Steckenpferd-

Liliomtejszappan.

Legenyhebb bőrpuhító szappan, úgyszintén szeplők ellen.

Mindenütt kapható!

Mészkereskedők, építésszek és építetők figyelmébe!

Kartellen kívüli

kitűnő minőségű biharmegyei, Élesden és vidéken tábortábori kemenczében kizárólag fával égetett, fehér darabos

MÉSZ

wagonszámra, egy és több évi kötésre megrendelhető:

Klár Andor czégnél,

BANK ÉS ÁRUÜZLET

Debreczen, Miklós-utca 23. szám.

Vidéki és megyei telef. 415.

Előzékeny kiszolgálás, s állandó vevőknek nyílt és váltóhitel.

Évi termelés

1000

waggon.

Táviratcím:
KLÁR ANDOR
Debreczen.

A termelés megkezdődött, rendelvények azonnal, de legfeljebb 8-10 nap alatt elintéztetést nyernek.

Tessék kérni ajánlatot!

Árlejtési hirdetmény.

A Vajasdi leégett ref. templom és torony falépítése 8768 korona költséggel engedélyeztetvén, ezen közműves-, ács- és asztalos munkálatokra egységes versenytárgyalást hirdetünk.

Az üzletük gyakorlására iparengedéllyel bíró okleveles vállalkozók zárt írásbeli ajánlataikat (amelyekben kitüntetve legyen, hogy az árlejtési feltételeket ismerik és a munkálatok elnyerése esetén azokat magukra nézve vállalkozók kötelezőknek elismerik) a kikiáltási ár 10%-ának készpénzben az egyházgondnok kezéhez való letétele és az erről szóló nyugta becsatolása mellett az egyházközség előjárásához **1909. évi május hó 1-én déli 12 óráig** adják be.

Az írásbeli zárt ajánlatok felbontása után szóbeli nyilvános árlejtés fog tartatni 1909. évi május hó 2-án d. e. 10 órakor a helyszínén Vajasdon a ref. iskola termében.

Az egyházközség fentartja magának a jogot, hogy a tett ajánlatok közül az összegre való tekintet nélkül szabadon válasszon, avagy a versenytárgyalást meghiúsultnak tekintse és új tárgyalást tarthasson.

Építési tervrajz, feltételek és költségvetés a vajasdi ref. papihivatalban megtekinthetők.

Kelt Vajasdon, 1909. évi április hó 14-én.

Tókos Sándor,
lelkész.

Vajasdi János,
gondnok.

4 ministeri jóváhagyás.

1. A berlini földm. miniszter úrtól, 20-06.

2. A kopenhágai belügyminiszter úrtól XII. 20-06.

3. A hesseni nagyhercegség-ségnek a belügyminiszter úrtól IV. 13-07.

4. A berlini földm. miniszter úrtól X. 15-07.

RATIN mint legbiztosabb Egér és patkányirtó-

szer van elismerve. Több külföldi polgári és katonai hatóságok elismerése.

1 adag patkánybacillus 3 K., 1 adag egérbacillus 1.80 K. Prospektus kívánatra ingyen. Nagyobb területen az irtást garanciával elvállalja

„Ratin” bakterológiai laboratórium részvénytársaság magyarországi vezérképviselője és egyedűrsége Haan Béla Budapest, VII. ottentiller-utca 26-15

FIGYELEM!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tőlem árjegyzéket nem kér! Gyökeres oltványok ezre 140 korona, Delaware ezre 100 korona.

CZIM:

Szigyártó Nagy Mihály

FELSŐSEGED, Somogy megye.